
Werkinstructie inzet huishoudelijke ondersteuning Wmo 2015 WM&W ingående 01-01-2017

A. Inleiding

In het vastgestelde activiteitenkader zijn de verschillende activiteiten en de daarbij behorende frequentie omschreven die door de aanbieder uitgevoerd moeten worden om het resultaat “schoon en leefbaar huis” te behalen.

Op basis van deze omschrijving kan de consulent tijdens het onderzoek globaal aangeven bij welke activiteiten ondersteuning nodig is en op welke wijze (eigen kracht of maatwerkvoorziening Wmo). Het zegt echter nog niets over hoe de ondersteuning er uiteindelijk uit komt te zien. De bijgevoegde checklist kan tijdens het huisbezoek als hulpmiddel worden gebruikt om voor jezelf een goed inzicht te krijgen welke taken de aanbieder uiteindelijk geheel of gedeeltelijk moet overnemen.

Vervolgens geeft het door de consulent opgestelde “toegangsformulier HO”, dat wordt uitgereikt of toegestuurd aan de cliënt, de aanbieder handvatten om het gesprek met de cliënt aan te gaan over de uiteindelijk te verrichten werkzaamheden om het resultaat “schoon en leefbaar huis” te bereiken. Tevens stelt de aanbieder de noodzakelijke frequentie van de werkzaamheden vast in het specifieke geval van die cliënt. De gemaakte afspraken worden opgenomen in het huishoudelijk ondersteuningsplan (HOP).

Er wordt in het HOP niet gesproken over uren, maar over de noodzakelijke werkzaamheden die in de specifieke situatie van de cliënt moeten worden overgenomen en de daaraan gekoppelde frequentie zoals opgenomen in het activiteitenkader. Dat is vervolgens vertaald in een puntenscore. Deze score kan afhankelijk van de situatie lager (bijv. cliënt kan zowel laag al midden zelf stof afnemen maar hoog niet) of hoger worden (bijv. als er sprake is van een hogere vervuilingsgraad vanwege een medisch aantoonbare aandoening). De totaalscore bepaalt uiteindelijk het tarief voor de aanbieder (1, 1½ of 2x het basistarief) op basis waarvan kan worden gefactureerd.

Het huisbezoek

T.b.v. het huisbezoek neem je mee:

- het toestemmingsformulier “Toestemming voor het delen van gegevens”. De cliënt hoort dit te ondertekenen indien zowel HO-ZIN als HO-PGB aan de orde is (bij PGB zie aparte werkinstructie op pag. 9);
- (een kopie van) het “Toegangsdocument Huishoudelijke Ondersteuning 2015”;
- je checklist.

B. De beoordeling

Voor het verstrekken van de voorziening worden de volgende zaken onderzocht:

1. Moet de huishoudelijke ondersteuning vanuit de Wmo vergoed worden?

Valt de vraag binnen de zorgplicht van de gemeente: lees de verordening van de gemeente.

2. Is er sprake van aantoonbare beperkingen op grond van een aandoening, beperking, handicap of probleem?

Vaststelling vindt plaats op objectieve wijze en kan ondersteund worden door een medische beoordeling. Voor bepaalde aandoeningen waarbij behandelmogelijkheden zijn, kan de inzet van huishoudelijke ondersteuning anti-revaliderend werken. Dit moet worden vastgesteld door de medisch adviseur. Bijvoorbeeld: Medisch Moeilijk Objectiveerbare Aandoeningen. Echter, huishoudelijke ondersteuning kan wél ingezet worden ter ondersteuning van een behandeling en/of revalidatie.

3. Zijn er mogelijkheden van de cliënt om met eigen oplossingen zijn probleem te compenseren?

Allereerst gebruikelijke zorg, dan inzet van mantelzorg, het sociale netwerk, inzet vrijwilligers, algemeen gebruikelijke voorzieningen, of algemene of collectieve voorzieningen.
Let hierbij op dat in onze gemeente in het gezin aanwezige kinderen jonger dan 18 jaar niet mogen worden aangemerkt als mantelzorger!

4. Zijn er voorliggende voorzieningen?

Indien er sprake is van voorliggende voorzieningen dan is er geen recht op een individuele voorziening in het kader van de Wmo.

Onder voorliggende voorziening wordt verstaan: "Voorliggende voorzieningen kunnen algemeen gebruikelijke voorzieningen maar ook andere voorzieningen zijn."

- Inzet van (technische) hulpmiddelen

Zoals o.a.: een afwasmachine, aangepast bestek, het plaatsen van een verhoging voor een wasmachine, een droger en woningsanering. Als een (technische) hulpmiddel niet aanwezig is of gerealiseerd kan worden maar wel een adequate oplossing biedt, heeft dit de voorkeur boven het inzetten van hulp. Hierbij wordt geen rekening gehouden met persoonlijke opvattingen over de inzet van deze hulpmiddelen. Als een cliënt aangeeft niet over de financiële middelen te beschikken, dan kan zo nodig verwezen worden naar de bijzondere bijstand (Participatiewet).

- Inzet van algemeen gebruikelijke voorzieningen

Dergelijke voorzieningen moeten voldoen aan de volgende voorwaarden:

- die niet speciaal bedoeld is voor mensen met een beperking, zodat de voorziening ook op grote schaal door personen zonder beperking wordt gebruikt, en



- die gewoon in een normale winkel te koop is en niet speciaal in revalidatie-vakhandel of soortgelijke winkels, en
- die qua prijs niet (aanzienlijk) duurder zijn dan vergelijkbare producten met hetzelfde doel.

- Inzet van algemene voorzieningen

Dit zijn voorzieningen die weliswaar niet bestemd zijn voor, noch te gebruiken zijn door alle Nederlanders; anderzijds zijn ze door iedereen waarvoor ze wel bedoeld zijn op eenvoudige wijze, zonder een ingewikkelde aanvraagprocedure, te verkrijgen of te gebruiken.

Voorbeelden zijn:

- dagrecreatie voor ouderen
- sociale alarmering
- boodschappenbus, de supermarktboodschappenservice, de vrijwillige boodschappenhulp
- maaltijdservice en het eetcafé
- klusjesdiensten om kleine woningaanpassingen te realiseren zoals de buurtconciërge, klussendienst, 55+dienst, thuiszorgservice
- (ramen)wasservice
- rolstoel-pools en scootmobiel-pools voor incidentele situaties
- kortdurende huishoudelijke hulp
- kinderopvang in al zijn verschijningsvormen.

Een algemene voorziening is dus per definitie geen individuele voorziening en de Wmo-regels rond eigen bijdragen gelden niet.

- Inzet van wettelijke voorzieningen

Het gaat hierbij om een grote diversiteit aan algemene en specifieke wettelijke regelingen, waarbij de afbakening ten opzichte van de Wmo niet altijd even scherp is geregeld. Te denken valt aan: WLZ, Zorgverzekeringswet (Zvw), Wet Inkomen en Arbeid (WIA) etc. Als het inkomen een probleem vormt, kan een beroep worden gedaan op bijzondere bijstand (Participatiewet).

C. De normering huishoudelijke taken

1. Jurisprudentie

Uit ontstane jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep moet het resultaat “schoon en leefbaar huis” concreet zijn omschreven. In de gemeentelijke verordening moet worden vastgelegd wat er moet gebeuren om dat resultaat te bereiken (dit betreft ons activiteitenkader). De invulling mag dus niet worden overgelaten aan de zorgvrager en de zorgaanbieder. De verantwoordelijkheid ligt bij de gemeente.

In het toekenningsbesluit huishoudelijke ondersteuning moet omschreven zijn:

- a) welke activiteiten nodig zijn om te kunnen spreken van een schone en leefbare woning of van schone en draagbare kleding;
- b) de frequentie van de activiteiten.

Dit wordt vastgelegd in het HOP dat, met het eventuele POP, onderdeel is van het toekenningsbesluit.

2. Algemene uitgangspunten

In het vastgestelde activiteitenkader is aangegeven welke ruimten in de woning worden betrokken in de huishoudelijke ondersteuning (uitsluitend woonkamer, in gebruik zijnde slaapkamer(s), keuken, natte ruimte/sanitair en hal). Voor andere ruimten (bijv. hobbyruimte, berging) kunnen door de klant eventueel vouchers worden gekocht en ingezet.

3. Activiteitenkader

Boodschappen voor het dagelijks leven doen

Voor het doen van de boodschappen geldt dat slechts in uitzonderlijke gevallen deze activiteit kan worden opgenomen. In West Maas en Waal zijn namelijk alternatieven voorhanden. Hierbij kan gedacht worden aan de boodschappenservice van de aanwezige supermarkten.

Ook zal in het eigen sociaal netwerk gezocht moeten worden naar mogelijkheden om boodschappen te kunnen doen. Daarom is boodschappen doen niet opgenomen in het activiteitenkader. Dit kan indien nodig in een specifieke situatie worden toegevoegd.

Boodschappen voor het dagelijks leven doen (motiveren!)

Omschrijving

Boodschappenlijst samenstellen. Boodschappen kopen. Boodschappen opslaan

Bijzonderheden

Eigen keuzes, zoals de keuze voor speciaal voedsel dat maar beperkt te koop wordt aangeboden, waardoor extra reizen nodig is of het doen van boodschappen in een groot aantal winkels, resulteert niet in een indicatie voor het doen van boodschappen **tenzij** er een medische noodzaak aanwezig is en het speciaal voedsel niet via een boodschappendienst wordt bezorgd.



Bereiden van broodmaaltijd

Voor het bereiden van broodmaaltijden geldt eveneens dat deze activiteit slechts in uitzonderlijke gevallen kan worden opgenomen. In veel gevallen blijkt dat met de hulp van het sociaal netwerk voorzien kan worden in de bereiding van de broodmaaltijd. Alleen als uit het onderzoek van de consulent blijkt dat mensen zelf geen mogelijkheid hebben en het sociaal netwerk eveneens niet in een oplossing kan voorzien, kan deze activiteit opgenomen worden.

Broodmaaltijd bereiden (motiveren!)

Omschrijving

Broodmaaltijd bereiden (smeren)
 Broodmaaltijd klaar zetten, tafel dekken
 Koffie/thee zetten
 Afwassen of in-/uitruimen vaatwasmachine

Bereiden van warme maaltijd

Net als voor broodmaaltijden geldt dat ook deze activiteit slechts in uitzonderlijke gevallen kan worden opgenomen. Zo zijn er magnetronmaaltijden van goede kwaliteit beschikbaar. Hierbij kan gedacht worden aan de maaltijddiensten die actief zijn in de gemeente West Maas en Waal. Als iemand zelf diepvriesmaaltijden kan verwarmen, eventueel met behulp van het sociaal netwerk, wordt deze activiteit niet opgenomen.

Warme maaltijd bereiden (motiveren!)

Omschrijving

Warme maaltijd bereiden (koken óf opwarmen)
 Warme maaltijd klaar zetten, tafel dekken
 Eventueel koffie/thee zetten
 Afwassen of in-/uitruimen vaatwasmachine

Bijzonderheden

Maaltijdservice, kant en klaar maaltijden etc. gelden als voorliggende voorzieningen

Licht huishoudelijk werk

Bij het licht huishoudelijk werk wordt gedifferentieerd naar het aantal gebruikte vertrekken en de samenstelling van het huishouden. Bij een eenpersoonshuishouden in een eengezinswoning met 3 slaapkamers wordt één slaapkamer in de huishoudelijke werkzaamheden betrokken.

Licht huishoudelijk werk

Omschrijving

Stof afnemen/raggen
 Opruimen
 Afwassen (indien er geen maaltijdbereiding is geïndiceerd)
 Bed opmaken

Bijzonderheden

Indien licht huishoudelijke werk én maaltijdvoorziening wordt geïndiceerd => tijd in mindering brengen (bij licht huishoudelijk werk) omdat afwassen (handmatig of afwasmachine in/uitruimen)

ook opgenomen is bij maaltijdverzorging. Indien cliënt wel in staat is licht huishoudelijk werk te verrichten maar niet de maaltijdverzorging, dan wordt verwacht dat cliënt zelf de afwas kan voorspoelen.

Een hoge vervuilingsgraad als gevolg van de leefwijze van de cliënt leidt niet tot een hogere schoonmaakfrequentie. Dat is wel het geval als er sprake is van bijv. COPD of incontinentie. Ook de aanwezigheid van een hulphond of rolstoelgebruik in de woning kan leiden tot een hogere schoonmaakfrequentie.

Zwaar huishoudelijk werk

Ook bij het zwaar huishoudelijk werk wordt gedifferentieerd naar het aantal gebruikte vertrekken en de samenstelling van het huishouden. Bij een eenpersoonshuishouden in een eengezinswoning met 3 slaapkamers wordt één slaapkamer in de huishoudelijke werkzaamheden betrokken.

Zwaar huishoudelijk werk

Omschrijving

Stofzuigen gebruikte vertrekken
Schrobben, dweilen, soppen van sanitair (badkamer en toilet) en keuken
Bedden verschoneren
Ramen lappen binnenzijde
Huisvuil weghalen

Bijzonderheden

Een hoge vervuilingsgraad als gevolg van de leefwijze van de cliënt leidt niet tot een hogere schoonmaakfrequentie. Dat is wel het geval als er sprake is van bijv. COPD of incontinentie. Ook de aanwezigheid van een hulphond of rolstoelgebruik in de woning kan leiden tot een hogere schoonmaakfrequentie.

Wasverzorging

We gaan terughoudend om met het indiceren van inzet voor wasverzorging. Indien mogelijk zal een beroep gedaan worden op de mogelijkheden die iemand zelf of in de eigen omgeving heeft. Zo moet onderzocht worden of en hoe familie en/of het sociaal netwerk bij kan dragen in de verzorging van de was.

Wasverzorging

Omschrijving

Wasgoed sorteren en wassen in de wasmachine
Wasgoed ophangen en afhalen
Wasgoed drogen in de droger
Wasgoed vouwen en opbergen
Wasgoed strijken

Bijzonderheden

Strijken van de bovenkleding is inbegrepen in de activiteit. Extra bewassing (en eventueel strijken) van onderkleding en/of beddengoed is alleen mogelijk indien dit medisch noodzakelijk is (overmatige transpiratie, incontinentie, speekselverlies, bedlegerig).

Huishoudelijke ondersteuning 2

Hierna is opgenomen welke taken vallen onder HO2. De benoemde taken zijn conform de contractafspraken met de aanbieder.

Zorg voor gezonde jonge kinderen binnen het gezin

We gaan terughoudend om met het indiceren van inzet voor verzorging en/of tijdelijke opvang van kinderen en uitsluitend als specifieke voorliggende voorzieningen of mogelijkheden niet aanwezig zijn. De inzet is altijd tijdelijk.

Zorg voor gezonde jonge kinderen binnen het gezin

Omschrijving

Het gaat hierbij om een ouder die ten gevolge van beperkingen tijdelijk niet in staat is de verzorging en/of opvang van gezonde kinderen uit te voeren. Denk daar bij aan de persoonlijke verzorging, begeleiding en opvoedingsactiviteiten.

Voorbeelden: naar bed brengen/uit bed halen, wassen en kleden, eten en/of drinken geven, babyvoeding (flesje), luier verschonen, naar school/crèche brengen/halen.

Bijzonderheden

Specifieke voorliggende voorzieningen voor opvang zijn: zorgverlof, crèche, kinderopvang, buitenschoolse/tussenschoolse opvang, gastouder etc.

Afhankelijk van de zwaarte van de inzet kan op dit onderdeel uiteindelijk een offerte van een aanbieder noodzakelijk zijn.

Het voeren van regie

Alleen als familie en/of het sociaal netwerk geen rol kan vervullen op dit punt en er geen professional is die minimaal 1x per week langskomt, kan geïndiceerd worden voor het voeren van regie uit te splitsen op de hierna vermelde 3 taakvelden:

A. Structuur aanbrengen in het dagelijkse leven (max. 1x per week)

Omschrijving

Organisatie van huishoudelijke activiteiten
Plannen en beheren van middelen m.b.t. het huishouden

Bijzonderheden

Dit kan worden geïndiceerd als er sprake is van psychogeriatrische-/gedragsproblematiek, of communicatieproblemen als gevolg van beperkingen, niet door een taalbarrière.

B. Plannen van activiteiten (max. 1x per week)

Omschrijving

Formuleren doelen/bijstellen doelen m.b.t. het huishouden
Helpen handhaven/verkrijgen/herkrijgen van de structuur in het huishouden
Helpen handhaven/vergroten van zelfstandigheid m.b.t. het budget

Bijzonderheden

Specifieke voorliggende voorzieningen zijn: algemeen maatschappelijk werk, begeleiding

C. Advies, instructie en voorlichting (gericht op het huishouden, max. 1x per week)

Omschrijving

Instructie omgaan met (technische) hulpmiddelen.
Instructie huishoudelijke taken => boodschappen doen, maaltijd bereiden, verrichten licht en zwaar huishoudelijk werk, wasverzorging en dagelijkse organisatie van het huishouden.

Bijzonderheden

Dit is extra inzet die op het overnemen van de activiteit komt. Maximale inzetduur is 6 weken

ALGEMEEN

Belangrijk:

in de toegang wordt door de consulent aangegeven of er reden is om af te wijken van de standaard activiteiten of dat er een hogere frequentie noodzakelijk is (bijv. bij COPD). Voor de extra inzet door de aanbieder zijn aparte (financiële) afspraken gemaakt.

Vervolgstappen:

1. Het formulier "Toegangsdocument HO Wmo 2015" wordt na invulling gemaild aan de door de klant aangegeven aanbieder.
2. Op basis daarvan gaat de aanbieder in gesprek met de klant om de in het activiteitenkader aangegeven noodzakelijke activiteiten met frequentie verder te verfijnen.
3. De gemaakte afspraken worden door de aanbieder opgenomen in het HOP.
4. Het HOP wordt door zowel de klant (of diens wettelijk vertegenwoordiger) als door de aanbieder ondertekend.
5. De aanbieder stuurt het HOP aan VraagWijzer (behandelend consulent).
6. Behandelend consulent toetst het HOP aan het beleid en de eerder verleende toegang en de eigen checklist.
7. De behandelen consulent maakt de beschikking op waarbij het HOP met eventueel POP onderdeel is van het besluit.
8. Consulent plant datum nazorg.
9. Verwerking en verzending van het besluit door administratie.

Opmerking: het totale proces moet plaatsvinden binnen de termijn van 8 weken na datum melding (6 weken voor het onderzoek als bedoeld in art. 2.3.2, lid 1 Wmo en 2 weken voor het nemen van het besluit ex art. 2.3.5, lid 2 Wmo)

17 januari 2017
Tom Bek



Werkinstructie bij verzoek om PGB voor HO

Als de klant verzoekt om een PGB, waarmee de huishoudelijke ondersteuning zelf geregeld gaat worden, geldt een aparte werkinstructie als vervolg op het keukentafelgesprek waarin huishoudelijke ondersteuning is geïndiceerd.

Persoonlijk plan

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 6 van het “Uitvoeringsbesluit maatschappelijke ondersteuning” bestaat er voor de klant die verzoekt om een PGB de verplichting een persoonlijk plan in te dienen. Het persoonlijk plan wordt toegevoegd aan het dossier en wordt door de consulent gebruikt ter beoordeling of de klant al dan niet in aanmerking komt voor een PGB.

In het persoonlijk plan moet tenminste zijn opgenomen:

- wat de motivatie is om een aanvraag voor een PGB in te dienen;
- hoe de aan het PGB verbonden taken op verantwoorde wijze uitgevoerd gaan worden;
- welke ondersteuning ingekocht gaat worden met het PGB;
- op welke manier de ingekochte ondersteuning bijdraagt aan de participatie en zelfredzaamheid;
- hoe de kwaliteit van de ondersteuning is gewaarborgd;
- hoe eventuele meerkosten van de ondersteuning worden bekostigd.

Een PGB wordt niet toegekend als niet is voldaan aan de motivatie-eis, de bekwaamheid van de klant en de waarborging van de kwaliteit van de ondersteuning (artikel 7, lid 1 Uitvoeringsbesluit).

Het huisbezoek

T.b.v. het huisbezoek neem je mee:

- het toestemmingsformulier “Toestemming voor het delen van gegevens”. De cliënt hoort dit te ondertekenen indien zowel HO-ZIN als HO-PGB aan de orde is;
- (een kopie van) het “Toegangsdocument Huishoudelijke Ondersteuning 2015”;
- je checklist.

HOP

Door middel van het gebruik van de checklist in relatie tot de vermelde indicatiecriteria verkrijgt de consulent zicht op welke taken uiteindelijk door de huishoudelijk ondersteuner overgenomen moeten worden. Dit moet vervolgens worden vastgelegd in het HOP. Het HOP wordt opgesteld door de door ons ingehuurde professional samen met de klant en eventueel diens ondersteuner.